

Memoria de Helena e María

Roberto Salgueiro

Teatro do Atlântico

Temporada 2010/2011. XXVI Temporada
(1985-2010: XXV Aniversario)

Memoria de Helena e María

(Premio Abrente de Teatro 2006)

Texto orixinal de Roberto Salgueiro

- **“Fora de serie”**

Así é. Atopámonos diante dun texto “fora de serie”, dándolle a ese enunciado un valor duplo, cando menos:

- a) algo extraordinario, excepcional, moi bo
- b) algo de difícil catalogación, clasificación, ou etiquetado

O texto de Salgueiro ha ser capaz de provocármonos milleiros de imaxes por cada ducia de palabras. Item mais: esas palabras han vir acompañadas de intensa actividade procedente de todos os sentidos: a vista, a palabra, o ouvido, o olfacto, o tacto.... e sen que poidamos impedilo, nós, espectadores, imos ser invadidos por emocións inevitábeis, e o odio, o medo, o amor, o desexo de vinganza, a soidade, e o sentimento de inmensa felicidade ou de inmenso desamparo que experimentan Helena e María han transitar por dentro de nós nesta viaxe intensa e conmovedora que este grande dramaturgo galego nos propón e que comeza no 1937, mentres transcorre a Guerra civil, nunha vila galega, e remata no 1995, despois de que as súas personaxes nos fagan acompañalas nas súas complexas viaxes ata A Coruña, Sevilla, Montevideo ou Caracas, para rematar nun espazo misterioso que non imos revelar.

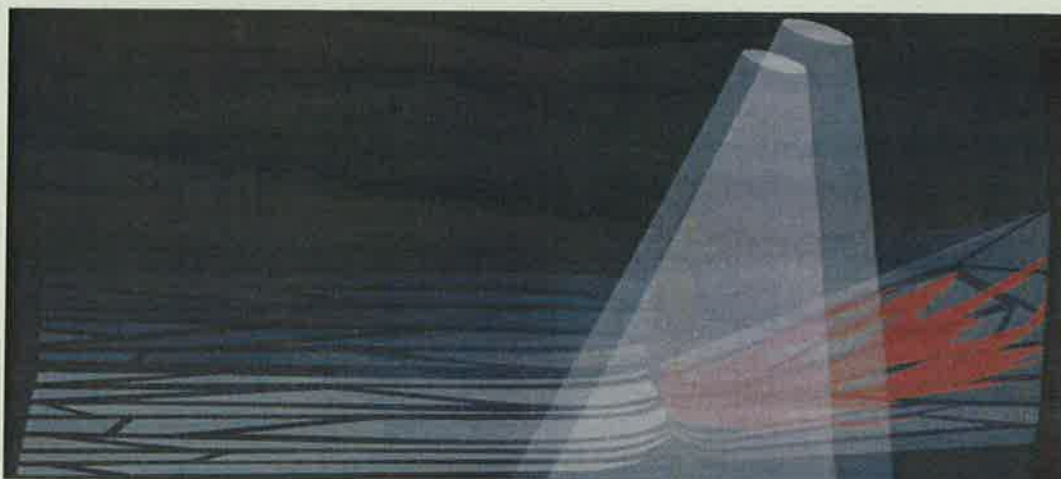
- **Mellor non revelar o misterio**

De igual maneira que naqueles filmes nos que a sorpresa do inesperado é fundamental para comprometer ao espectador no seguimento da acción, tampouco nesta ocasión é conveniente dar moitas pistas, xa que o progresivo desvelar das claves da historia vai ser fundamental na comunicación escénica.

Deixémonos invadir tan só por algunhas das palabras e algunhas das frases que sulcan a nosa historia:

- *"Inclusa". "Castañal". "Convento". "Guerra civil". "Emigración". "Fariña de millo". "Memoria sensitiva". "Memoria histórica" .....*
- *"Fitoume e xa non houbo máis olladas nin máis soños. Amar".*
- *"O barolo agatuñaba polas paredes como unha besta silandeira".*
- *"Cando as monxas me golpeaban nas mans eu pensaba nas dela, e a dor mudaba en dozura. E a dor non doía"*
- *"Cando un home quería asasinar legalmente á súa dona acudía alí. O encerro á forza quedaba dentro do matrimonio"*
- *"Nunha ocasión tróuxome unha casa de bonecas. Era case tan alta coma min".*
- *"A luz coábase entre as pólas dos castiñeiros, e el bicábame".*
- *"Esta é a súa última carta, que lin centos de veces, que biquei centos de veces e que levei ao peito o día en que souben que morrera en Albacete" .....*
- *"Desde aquel día pregunteime por qué. Por qué non queimara os libros"*

Palabras e atmosferas que van conformando a paisaxe na que se desenvolve esta conmovedora **MEMORIA DE HELENA E MARÍA**.

Memoria de Helena e María

(Premio Abrente de Teatro 2006)

<u>Autor:</u>	<u>Roberto Salgueiro</u>
<u>Música orixinal</u>	<u>Fran Pérez "Narf"</u>
<u>Espacio escénico:</u>	<u>Rodrigo Roel</u>
<u>Vestiario:</u>	<u>Susa Porto</u>
<u>Diseño mobiliario e "atrezzo":</u>	<u>Rodrigo Roel</u>
<u>Diseño de Iluminación:</u>	<u>Xúlio Lago</u>
<u>Fotografía/diseño cartel/grafismo:</u>	<u>Tino Viz/Margen</u>
<u>Dramaturxia e Dirección</u>	<u>Xúlio Lago</u>

Intérpretes:

Helena.....	<u>Lucía Regueiro</u>
María.....	<u>María Barcala</u>

<u>Técnicos de Escena:</u>	<u>Antón Arias</u>
	<u>Angel Rico "Bicho"</u>

EQUIPO ARTISTICO

- XÚLIO LAGO, Dirección de escena e deseño de Iluminación

Comeza a súa actividade profesional no ano 1974, en Vigo, coa creación do grupo "**Esperpento**" con intensa actividade creativa e organizativa na cidade durante varios anos, trasladándose a Madrid en 1978, e promovendo alí a creación do grupo "**La Picota**", compañía que alcanza gran repercusión de crítica e público por todo o Estado. Retornado a Galiza, dirixe "**Teatro da Mari-Gaila**" (Santiago de Compostela, 1979-1984)

No ano 1984 forma parte do colectivo de profesionais que promoven a creación do **Centro Dramático Galego**.

Crea e dirixe a Compañía "**Teatro do Atlántico**", 1985, coa que desenvolve un traballo fundamentalmente de Dirección coa posta en escena de textos de autores contemporáneos como Ibsen, Fassbinder, Heiner Müller, Roberto Salgueiro, Garcia Lorca ou Harold Pinter.

Paralelamente ao seu traballo en **Teatro do Atlántico**, ten colaborado con outras Compañías, entre as que cabe subliñar o traballo feito coa **Compañía Teatro do Noroeste de Viana do Castelo, Talía Teatro ou Lagarta Lagarta**. Ten participado tamén periódicamente como actor en varios espectáculos do **C.D.G.**, asumindo a dirección de cinco das producións daquela Compañía Institucional: "*A fiesta valdeira*", de Rafael Dieste, "*A noite vai coma un río*", de Alvaro Cunqueiro, "*Seis personaxes á procura de autor*", de Pirandello, "*Woyzzeck*", de Büchner e recentemente "*As Actas escuras*", de Roberto Vidal Bolaño.

- MARÍA BARCALA, intérprete de María

Na súa intensa e ininterrompida actividade profesional, iniciada con "**Teatro da Mari-Gaila**" (Compostela, 1979), leva incorporado a moitos dos grandes personaxes femininos na historia do teatro moderno, como a Nora de "*Casa de bonecas*", de Ibsen, a Marteuil de "*Quartett*", de Heiner Müller, a marabillosa Natalia de "*O cerco de Leningrado*", de Sanchis Sinisterra, a inmensa Clitemnestra de "*Clitemnestra ou o crime*", de Marguerite Yourcenar, a Dona Inés de "*A noite vai coma un río*", de Cunqueiro ou a Rosalía de Castro, de "*Rosalía*", de Otero Pedrayo.

De especial valoración son merecentes as súas creacións de "*Solo para Paquita*", de Ernesto Caballero, "*A marabillosa historia de Marly, a vampira de Vila de Cruces*", de Carlos Queiroz, ou a Maureen de "*A raíña da beleza de Leenane*", de Martin McDonagh.

Entre outras das compañías coas que ten traballado figuran "**Teatro Guirigai**" (Madrid), **Ítaca Teatro** (Compostela), ou **Teatro do Noroeste**

(Compostela), ademais de formar parte durante varias temporadas do elenco estable do **Centro Dramático Galego** e de **Teatro do Atlántico**, compañía da que é cofundadora.

Na súa traxectoria, figura un traballo continuado de formación, participando en Cursos e Seminarios con especialistas en diversas materias teatrais, como Natalia Zvereva, Albert Boadella, Martín Adjemián, Eduardo Puceiro, María Ruíz, Augusto Fernández, José Sanchis Sinisterra, Nikolai Karpov, Judith Wainer, Irina Promptovna, Jesús Aladrén, etc

LUCÍA REGUEIRO, intérprete de Helena

Actriz cunha moi longa traxectoria de traballo en teatro afeccionado (máis de quince espectáculos interpretados neste sector, entre outros: *Electra*, de Eurípides, *Miles Gloriosus*, de Plauto, *Anfitrión*, de Plauto, *Gemelos*, de Plauto, *Amarillo Molière*, de Blanco-Caballero, etc.), inicia a súa actividade profesional no ano 2004, protagonizando *El hada del abanico verde*, de Teresa Núñez, con dirección de Antonio Simón, e desde entón mantén unha actividade continuada de traballo tanto en teatro como en Televisión.

No ano 2004 participa no espectáculo *Camiño Longo*, de Luis Rei, con Teatro do Aquí e posteriormente, en *El carnaval de los animales* (Concertos didácticos da Orquesta Sinfónica de Galicia) con dirección de Antonio Simón; *Seis personaxes á procura de autor*, de Luigi Pirandello, Centro Dramático Galego; *"A bombilla máxica"* de Woody Allen, e *"Unha primavera para Aldara"*, de Teresa Moure, con Teatro do Atlántico, ambos espectáculos con dirección de Xulio Lago; e *Zardigot*, de Euloxio R. Ruibal, Espello Cóncavo, con dirección de Arturo López.

No audiovisual desenvolve na actualidade unha ampla actividade, con papel protagonista na serie "Libro de Familia" e participación noutras series como "A vida por diante", "Mareas vivas", e tv.movies e curtametraxes.

Teatro do Atlántico leva realizadas ata o momento 26 producións, entre as que podemos sulñar “Casa de Bonecas”, de Ibsen, “A noite das Tríbades” de Olov Enquist, “O cerco de Leningrado”, de Sanchis Sinisterra, “O encoro”, de Conor McPherson, “A raíña da beleza de Leenane”, de Martín McDonagh ou “Unha primavera para Aldara”, de Teresa Moure

As súas producións son representadas por toda Galicia e teñen realizado xiras por case todas as autonomías do Estado español, por Portugal, Uruguai, Venezuela e Arxentina, con participación tamén en numerosos festivais nacionais e internacionais de Teatro.

María Barcala, Casilda García, Susana Dans, María Bouzas e Gonzalo M. Uriarte recibiron importantes premios de Interpretación en papel Protagonista por traballos realizados en producións desta Compañía, premiada tamén varias veces nos apartados de Dirección e Iluminación (Xúlio Lago), Escenografía (Antonio F.Simón e Carlos Alonso), Actor Secundario (Toño Casais) ou Mellor Espectáculo (“A noite das tribades”, “O encoro”, “A raíña da beleza de Leenane” ou “Unha primavera para Aldara”).

Coa produción de “Memoria de Helena e María” celebra o seu 25 ANIVERSARIO e inicia á súa XXVI TEMPORADA.